

Ændringsforslag nr. 2, § 1, således ændret, og §§ 2 og 3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Derpå foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om forhøjelse af grundbeløb og indtægtsgrænser for børnetillæg, fradragsregler ved pensionsberegning m. m.).

Lovforslagets §§ 1-3 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik sluttelig til afstemning vedrørende forslag til lov om bortfald af midlertidigt tillæg til folke-, invalide- og enkepension.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 2. februar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring i lov om Danmarks erhvervsfond.

2) Første behandling af:

Forslag til lov om nedsættelse af en forsikringskommission.

Mødet hævet kl. 14¹⁸.

53. møde.

Fredag den 2. februar kl 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v. og forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov for Grønland om indførselsafgifter m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Holger Eriksen har meddelt mig, at han ønsker til handelsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Hvad er der gjort for at undgå olieforurening af vore farvande?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Indenrigsministeren (Lars P. Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte to lovforslag vedrørende den kommunale indkomstbeskatning:

Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsskattens afløsning i visse kommuner m. v. og

forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

Det første lovforslag går ud på at forlænge den i 1959 gennemførte afløsnings-

[Indenrigsministeren.]

ordning for erhvervsskatten i 9 byområder uændret i 2 år. Samtidig foreslås den i 1959 foretagne fiksering af udligningstilsvarene fra Frederiksberg og Gentofte kommuner ligeledes forlænget uændret i 2 år.

Ved gennemførelsen af afløsningsloven i 1959 blev det forudsat, at der skulle søges tilvejebragt en mere varig ordning på grundlag af undersøgelser vedrørende de enkelte byområders særlige økonomiske forhold. Det blev i bemærkningerne til lovforslaget fremhævet, at sådanne undersøgelser først kunne foretages, når principperne for den fremtidige kommunale beskatning af indkomst og fast ejendom såvel i by som på land er fastlagt.

Først ved gennemførelsen i februar sidste år af de to love om den kommunale ejendomsbeskatning og den amtskommunale beskatning er der sket en afklaring af principperne for den fremtidige kommunale beskatning. Disse love har imidlertid kun haft virkning i skatteåret 1961-62, og det kan næppe antages, at de dermed fuldt har ud-tømt deres virkninger. Amtskommunernes og sognekommunernes tilpasning til det nye system er ikke tilendebragt. Før der stilles forslag om mere varige ordninger, vil det være ønskeligt at have overblik over virkningerne af de nye love for et par år.

En permanent ordning kan tænkes som en lokal eller landsomfattende udgifts- og/eller indtægtsudligning, og i denne forbindelse vil især spørgsmålene om de fremtidige virkninger af de i 1961 gennemførte skattelove have betydning. En varig løsning kan imidlertid også tænkes gennemført ved ændringer i kommunestrukturen, eventuelt i forbindelse med andre udlignende foranstaltninger. En sådan mere indgribende ændring vil det kræve en årrække at gennemføre.

Baggrunden for det foreliggende forslag om en forlængelse i 2 år af afløsningsordningen er således, at det ikke vil være muligt på indeværende tidspunkt at tilvejebringe en tilfredsstillende løsning af de problemer, der knytter sig til afløsningsordningen.

I den periode, afløsningsordningen har virket, er der sket en vis udligning af skattesatserne inden for afløsningsområderne. Som eksempel herpå kan jeg nævne,

at udskrivningsprocenten for kommuneskatten i København i 1959-60 — d. v. s. det første år under afløsningsordningen — var 96. I 1961-62 var udskrivningsprocenten faldet til 82. I Hørsholm kommune var udskrivningsprocenten i 1959-60 kun 85 mod 96 i København. Den er nu i 1961-62 82 ligesom i København. I Hvidovre kommune var udskrivningsprocenten i 1959-60 104. Den er i 1961-62 nedsat til 87 og har således nærmet sig den københavnske procent noget. Denne udlignende tendens har flere forskellige årsager. Jeg skal i denne forbindelse blot pege på, at forskellige lovforanstaltninger har bidraget til udligningen. De ekstraordinære ejendomsskatter i byerne og omlægningen af den amtskommunale beskatning har således bidraget til, at såvel indkomstbeskatningen som ejendomsbeskatningen i byerne og omegnskommunerne er blevet mere ensartet. Statens overtagelse af kommunernes direkte andel i folkepensionsudgifterne har også medvirket hertil.

De øvrige udlignende foranstaltninger har dog ikke virket så stærkt, at de har gjort afløsningsstilsvarene overflødige. Dette fremgår af nogle beregninger, der er anført i bemærkningerne til lovforslaget. De viser, hvorledes udskrivningsprocenterne ville have været i 1961-62, dersom afløsningsstilsvarene ikke var blevet betalt i dette år. I så fald ville Københavns udskrivningsprocent have været ca. 86, medens f. eks. Hørsholms kun ville have været ca. 65: Et sådant resultat forekommer ikke rimeligt.

Men det, jeg her har sagt, kunne måske tale for en nedsættelse af afløsningsstilsvarene. Der er imidlertid også andre forhold, der må tages i betragtning. I den periode, hvor afløsningsordningen har været gældende, har befolkningens indtægter været stigende, og der er sket en betydelig befolkningstilvækst i omegnskommunerne. Fra skatteåret 1958-59 til skatteåret 1960-61 er de skattepligtige indkomster til kommunen i de af afløsningsordningen omfattede omegnskommuner således steget med 23,3 pct. fra 2,7 milliarder kr. til 3,4 milliarder kr., medens de tilsvarende indkomster i centralkommunerne i samme periode kun er steget med 10,4 pct. fra 4,9 milliarder kr. til 5,4 milliarder kr. Dette kunne tale for, at man forhøjede tilsvarene i takt med

[Indenrigsministeren.]

denne udvikling. Dette ville imidlertid i nogle tilfælde virke uheldigt, fordi visse omegnskommuner i forvejen har en højere beskatning end centralkommunen. Det gælder, f. eks. Hvidovre og Rødovre, der i 1961-62 havde udskrivningsprocenter på 87 og 88 mod 82 i København. En forøgelse af udligningstilsvarene ville forstærke disse forskelle.

Hvis man skulle regulere afløsningstilsvarene, kan man således ikke uden videre regulere alle kommuners tilsvær på samme måde. Hvis en eventuel regulering skal virke udlignende, må de enkelte kommuners tilsvær reguleres under hensyn til, hvorledes beskatningsforholdene i denne kommune forholder sig til beskatningsforholdene i de andre kommuner i byområdet. En sådan individuel regulering vil blive meget kompliceret og vil foregribe en mere varig løsning. Regeringen har derfor fundet det rigtigst at foreslå afløsningstilsvarene opretholdt uændret.

Forslaget om ændring i lov om erhvervsskattens afløsning m. v. går som nævnt til lige ud på at forlænge fikseringen af udligningsordningen mellem de 3 „gamle“ hovedstadskommuner uændret. Denne ordning, der blev indført i 1937 til erstatning for erhvervsskatten mellem de 3 kommuner, byggede på meget komplicerede sammenlignende beregninger over kommunernes udgifter og indtægter, og loven blev regelmæssigt ændret i takt med de ændringer, der gennem lovgivningen eller på anden måde skete i de 3 kommuners økonomiske vilkår. I forbindelse med den væsentlige omlægning af beskatningsforholdene og byrdefordelingen, der skete i foråret 1959, var det nødvendigt at foretage en fiksering af udligningstilsvarene, idet det måtte anses for udelukket at foretage de ændringer i udligningsloven efter de hidtil gældende principper, der måtte anses for en nødvendig følge af den nye lovgivning. Udligningstilsvarene blev derfor fikseret således, at de i regnskabsåret 1959-60 udgjorde 105 pct. og i regnskabsårene 1960-61 og 1961-62 110 pct. af de for regnskabsåret 1957-58 beregnede tilsværbeleb.

Selv om det ville have været muligt i hovedstadsvoldgiftsretten på forligsmæssig ba-

sis at nå frem til en ændring af beregningsreglerne for udligningstilsvarene efter de hidtil gældende principper, således at fikseringen kunne ophæves fra og med regnskabsåret 1962-63, må det forekomme uhenigtsmæssigt at vende tilbage til disse komplicerede regler på et tidspunkt, hvor man sigter på en mere rationel løsning af problemerne for hele hovedstadsområdet. Det har derfor forekommet naturligt at forlænge den stedfundne fiksering af udligningstilsvarene på samme måde, som afløsningstilsvarene er foreslået forlænget.

Under hensyn til at der sigtes på en mere varig ordning af forholdene i hovedstadsområdet, er det næppe tænkeligt, at der vil blive behov for at nedsætte hovedstadsvoldgiftsretten på ny, og det er derfor foreslået, at bestemmelsen om nedsættelse af voldgiftsretten udgår.

I tilknytning til den foreslåede forlængelse af erhvervsskatteafløsnings- og udligningsordningerne er der i *forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen* under punkt 4 og 5 foreslået en forhøjelse af indtægtsgrænserne for erhvervsskattepligten.

I forbindelse med den i 1959 gennemførte ophævelse af erhvervsskatten og indførelse af afløsningstilsvær i 9 byområder blev der foretaget en væsentlig forhøjelse af de indtægter, der betingede erhvervsskattepligt. Erhvervsindtægten skulle således udgøre 10 000 kr. mod før 4 000 kr., og den skattepligtige indkomst skulle udgøre 20 000 kr. mod, at den før skulle overstige indtægtsgrænsen for nydende medlemskab af en anerkendt sygekasse. Forhøjelsen af grænserne havde til formål at begrænse opkrævning af erhvervsskat mest muligt, idet erhvervsskatten alene skulle have til formål at hindre en udvikling, hvorved skatteydere med større erhvervsindtægter af skattemæssige grunde flyttede fra byområderne til kommuner med lav beskatning.

Idet jeg bemærker, at der på længere sigt må arbejdes hen mod en fuldstændig ophævelse af erhvervsskatten, som dog først vil kunne foretages, når der er truffet andre foranstaltninger til at modvirke de uheldige virkninger af forskellene i kommunernes skatteniveau, vil det således ind-

[Indenrigsministeren.]

til videre være nødvendigt at opretholde erhvervsskatten, dog således at den ikke opkræves i videre omfang, end dens formål kræver. Da stigningen i indtægtsniveauet vil føre til, at et stadig større antal skatteydere bliver erhvervsskattepligtige, foreslås det at forhøje indtægtsgrænserne med 25 pct. svarende til den anslåede stigning i den gennemsnitlige skattepligtige indkomst fra skatteåret 1959-60 til 1962-63.

Vedrørende de øvrige forslag til ændringer i kommuneskatteloven, der i det væsentlige kun er konsekvensændringer og ændringer af teknisk og redaktionel karakter, skal jeg — idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne — anføre:

Ved den i maj 1961 vedtagne ligningslov, hvis bestemmelser skal anvendes fra og med skatteåret 1962-63, er der sket den ændring i statsskattelovgivningens regler om statskattepligtens bortfald som følge af dødsfald, at skattepligten for en person, der afgår ved døden, fremtidig ophører med udløbet af det kvartal, hvori dødsfaldet sker, imod tidligere med udløbet af det pågældende skattehalvår. Bestemmelsen om, at skattepligten for en enke indtræder fra begyndelsen af det skattehalvår, der følger nærmest efter dødsfaldet, er samtidig afløst af en regel om kvartalsvis indtræden af skattepligten.

De nugældende bestemmelser i kommuneskatteloven om ophør af kommuneskattepligt som følge af dødsfald og om tidspunktet for indtræden af enkens kommuneskattepligt svarer til de hidtidige bestemmelser i statsskattelovgivningen. Da statskattelovgivningens bestemmelser herom som anført med virkning fra og med skatteåret 1962-63 er ændret således, at der i de nævnte relationer nu regnes med skattekvartaler, foreslås der i konsekvens heraf i forslaget § 1, punkt 1-3 og 6-8, indført tilsvarende ændringer for kommuneskattens vedkommende.

Den kommunale dødsbøbeskatning i henhold til kommuneskattelovens § 29, der

efter de gældende regler indtræder fra begyndelsen af det efter dødsfaldet følgende skattehalvår, foreslås samtidig — af hensyn til en kontinuerlig beskatning også på dette punkt — i forslaget § 1, punkt 9, rykket frem, således at skattepligten indtræder fra begyndelsen af det efter dødsfaldet følgende kvartal.

Mens statsskattepligten for en kvinde, der indgår ægteskab i årets løb efter bestemmelsen i ligningslovens § 24, stk. 1, ophører ved udgangen af det pågældende skatteår, gælder der i kommuneskattelovens § 5, stk. 5, 1. punktum, den særlige regel, at kommuneskattepligten ophører ved udgangen af første skattehalvår i de tilfælde, hvor ægteskabet er indgået i dette halvår og kvinden ikke efter ægteskabets indgåelse fortsætter sit erhverv.

Af hensyn til den administrative forenkling, der opnås ved, at der gælder så vidt muligt samme regler på statsskattens og kommuneskattens område, foreslås det i lovforslagets § 1, punkt 2, at kommuneskattepligten ligesom statsskattepligten først skal ophøre ved udgangen af det skatteår, hvori kvinden har indgået ægteskab.

Dette vil imidlertid ikke betyde nogen skærpelse af bestemmelsen i kommuneskattelovens § 5 om beskatningen af den nygifte kvinde. Hun vil, for så vidt hendes indkomst hidrører fra erhvervsmæssig virksomhed, der nu ophører, eller fra indtægtsnydelser, der bortfalder, kunne begære sin indkomstsættelse nedsat i medfør af ligningslovens § 24, stk. 2, hvorved kommuneskatteansættelsen i medfør af kommuneskattelovens § 8, stk. 1, nedsættes tilsvarende.

En sådan nedsættelse har hidtil kun kunnet begæres for andet skattehalvår, når ægteskabet var indgået i første halvår, men vil fra skatteåret 1962-63 kunne begæres med virkning fra begyndelsen af det nærmest efter ægteskabets indgåelse følgende kvartal.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslagene til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om Danmarks erhvervsfond.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1922, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 191).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Henning Rasmussen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg i hans sted og på mit partis vegne fremkomme med nogle bemærkninger ved anden behandling af lovforslaget om ændring i lov om Danmarks erhvervsfond.

Som det vil erindres, stillede den højtærede handelsminister forslag om, at den garanti, som staten totalt kan yde for eksportkreditter, skulle forhøjes fra 1½ til 2½ milliard kroner, og samtidig forslag om en mindre mere formel ændring på et enkelt punkt, en ændring, som jeg ikke skal omtale nærmere i dag.

Nu har et enigt udvalg i overensstemmelse med den højtærede handelsminister stillet forslag om, at man hurtigst muligt foretager en forhøjelse af garantisummen med ½ milliard kroner, og om, at man ved tredje behandling af det således ændrede lovforslag får folketingets tilladelse til at fortsætte udvalgsarbejdet. I dette fortsatte udvalgsarbejde er det hensigten at drøfte og undersøge erhvervsfondens administration og virkemåde.

Når udvalget enigt anbefaler, at garantibeløbet forhøjes, er det i forventning om en sådan stigning i antallet af eksportkreditgarantier, at der meget hurtigt opnås den nuværende grænse på 1½ milliard kroner, og man vil ikke risikere at skulle være tvunget til at sige nej til at støtte værdifulde eksportforretninger i en tid, hvor der stilles større og større krav både til kredit-

ternes størrelse og til kredittidens længde. Jeg har i den forbindelse bemærket, at 90 pct. af de eksportkreditter, der gives, har en løbetid på mere end 1 år, og det er en udvikling, der fortsætter, men udvalget ønsker på den anden side ikke på nuværende tidspunkt at forhøje garantisummen med mere end ½ milliard kroner. Jeg er enig heri ud fra den betragtning, at skulle det vise sig, at vi ikke igennem de fortsatte undersøgelser finder frem til former, der kan nedskære eksportørernes behov for garantier, uden at det generer vor eksport, så kan vi endnu nå at foretage en yderligere forhøjelse af garantisummen, inden folketinget tager ferie.

Dernæst vil jeg, inden jeg gør et par bemærkninger om det fortsatte undersøgelsesarbejde i udvalget, kort repetere, hvilke opgaver der løses under loven om Danmarks erhvervsfond. Der er tre hovedopgaver. Den ene, den største, er at yde statsgaranti for eksportkreditter inden for en vis ramme — den, der nu foreslås forhøjet til 2 milliarder. Som garantikapital har man her den gamle dollarpræmiepulje på omkring 225 mill. kr., og denne pulje, der for langt det største beløbs vedkommende står i mellemregning med finansministeriet, giver en renteindtægt, der anvendes til at løse de andre to hovedopgaver, nemlig at støtte eksporten gennem en lang række eksportfremmende foranstaltninger og at støtte arbejdet først og fremmest i erhvervsorganisationerne, herunder også fagbevægelsen, for at øge produktiviteten i dansk erhvervsliv.

Hele denne lovgivning er ny, ret ny i alt fald, og det må derfor være rimeligt, at folketinget opmærksomt følger udviklingen på dette område, og der behøver derfor ikke på forhånd at ligge nogen særlig kritik af den hidtidige administration af loven i et ønske om at få lejlighed til at se nærmere på visse ting i et fortsat udvalgsarbejde.

Et sådant ønske fra et enigt folketingsudvalg behøvede derfor sådan set ikke nogen særlig kommentar fra min side, men det er vist alligevel rigtigt, at jeg på grund af den usikkerhed om hele lovens fremtidige administration og omfang, der er skabt, gør et par bemærkninger. Jeg skal heller ikke lægge skjul på, at disse bemærkninger især er fremkaldt af den meget stort